

2011. NOVEMBER 22. KEDD

2TIMÓTEUS 1,1–7

DR. GYŐRI ISTVÁN

Címzés, üdvözlés

¹Pál, Isten akaratából Krisztus Jézus apostola, a Krisztus Jézusban való élet ígérete szerint,

²Timóteusnak, szeretett fiának: Kegyelem, irgalom, békesség Istentől, a mi Atyánktól és a Krisztus Jézustól, a mi Urunktól.

Hálaadás Timóteus képmutatás nélküli hitéért

³Hálát adok az Istennek, akinek ősemhez hasonlóan tiszta lelkiismerettel szolgálok, amikor szüntelenül, éjjel és nappal megemlékezem rólad könyörgéseimben, ⁴és könnyeidre emlékezve látni kívánlak, hogy öröm töltjön el. ⁵Eszembe jutott ugyanis a benned élő képmutatás nélküli hit, amely először nagyanyádban, Lóiszbán és anyádban, Eunikében lakott, de meg vagyok győződve arról, hogy benned is megvan. ⁶Ezért emlékeztetlek téged, hogy gerjeszd fel az Isten kegyelmi ajándékát, amely kezeim rád tétele által van benned. ⁷Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőt, a szeretet és a józanság lelkét.

Amit a textusról tudni kell:

- exegetikai megjegyzések
- teológiai összefüggések feltárása

A második Timóteushoz írt levél nagyon személyes levél, hiszen megmutatkozik, hogy Pál és Timóteus között nagyon szoros kapcsolat volt. Apa és fia, mester és tanítvány – így lehetne kettőjük viszonyát jellemezni. Pál nem titkolja

ezt a szoros, személyes kapcsolatot, de már rögtön a levél elején úgy mutatkozik be, mint „Jézus Krisztus apostola.” Ezzel az önmegjelöléssel azt is hangsúlyozza, hogy a levél mégsem csak privát jellegű levél, hanem Pál itt is Jézus Krisztus apostolaként szólal meg. Pál azt is hangsúlyozza, hogy apostolsága nem valami választott életforma vagy elkötelezettség, hanem *dia thelématos theou*, azaz „Isten akaratából” van. Hogy ez pontosan mit jelent, azt az első levél bevezetésében már kifejtette (1Tim 1,12–17). Miért hangsúlyozza ezt Pál még egyszer? Valószínűleg azért, hogy apostolsága Timóteust emlékeztesse, hogy az ő elhívása sem Páltól való, hanem magától az Úrtól, még akkor is ha az Úr emberi eszközöket, a családját és Pált, mint atyai tanítóját is felhasználja, hogy őt alkalmas eszközzé formálja.

Pál a 2. versben Timóteust „szeretett fiának” nevezi. Ugyanezt a megfogalmazást használja akkor is, amikor a korinthusiaknak ajánlja: „Ezért küldtem el hozzátok Timóteust, aki szeretett és hű gyermekem az Úrban.” (1Kor 4,17) Ennél a megfogalmazásnál nagyon fontos a *pistos* szó kettős értelme: hívő, hűséges. A birtokos jelző Pál személyéhez köti Timóteust, mintha azt mondaná: hozzám hűséges,

majd az „Úrban” megjelölés ezt a hűséget más dimenzióba helyezi. Timóteus az Úrban is hívő, hozzá is hűséges. Itt a 2. versben nincs birtokos jelző, tehát így is lehetne fordítani: „a szeretett gyermeknek.” Mintha csak Pál azt akarná sejtetni, hogy Timóteust ő maga is úgy tekinti, mint saját gyermekét, de mégsem sajátítja ki, hiszen fontos az is, hogy Timóteus az Úr gyermeke.

A gyülekezeteknek írt levelekben Pál a gyülekezetet szólítja meg, nekik kívánja a legfőbb jót, Isten kegyelmét, irgalmát, békességét. Itt ugyanez a megszokott áldásformula Timóteusnak szóló személyes jókívánság, ünnepélyes formában.

A 3–5. versekben felfedezhető a Róm 1,8–11 versekkel való párhuzam, különösen a Róm 1,9 és itt a 3. vers között. Pál mindkét helyen arról beszél, hogy elkötelezetten szolgálja Urát, imádságban hordozza a levél címzettjeit és szeretne eljutni hozzájuk. Akkor hiába kívánczolt Rómába eljutni, hogy személyesen találkozzon az ottani keresztyénekkal, mostanra ez megadatott neki, és éppen Rómából ír, és tudja, hogy már nem találkozhat személyesen Timóteussal. Ugyanaz a szituáció, de egészen más előjellel. Talán Pál épp ezt akarja érzékeltetni, hogy ugyanazokat a megfogalmazásokat használja.

Az 5. versben Timóteus hitét *anypokritos*-nak nevezi. A *hypokrités* eredetileg a színészt jelentette, aki a görög színházban maszkot tartott maga elé és így több szerepet is eljátszott. Innen származik a képmutató elnevezés, de mondhatnánk színlelésnek, vagy színészkedésnek is. Timóteus hite nem ilyen, mint ahogy anyja és nagyanja hite sem ilyen volt. Ezt a hitet akarja Pál benne erősíteni azáltal, hogy elhívására emlékezteti, amikor Isten kegyelmi ajándékában részesült. Az *anaxópyrein* jelentése: a tüzet felgerjeszt, felizzít. A *deilia* a csüggedést, a lankadást jelenti.

A második vagy harmadik nemzedék kísértése mindig az, hogy az előző generációk hitét még őrzi, de már nem olyan lángoló erővel, hanem meglankadva, talán megerőtlenedve, talán csak a külsőségekben. Pál ettől akarja Timóteust megóvni. Az Úr ígéreteire hivatkozik, aki „*az erő, a szeretetet és a józanság lelkét*” adta gyermekeinek.

Prédikációvázlat

Nemzedékről nemzedékre

1. A történelem nem a mi nemzedékünkkel kezdődik

Sokszor szoktuk ezt általánosságban mondani, és nem is gondolunk bele, hogy mennyire igaz ez az élet minden területére. Különösen a fiatalok könnyen hajlanak arra, hogy azt gondolják, hogy minden velük kezdődött, nem fontos, hogy a szüleik vagy nagyszüleik nemzedéke mit végzett.

A valóságban nagyon fontos, hogy mindig tudatában legyünk annak, hogy mi mindent köszönhetünk az előttünk járó nemzedékeknek. Nemcsak a fizikai létünk és neveltetésünk, hanem mindaz, ami körülvesz bennünket, mindezek arról tanúskodnak, hogy az előttünk élt nemzedékek milyen értékeket teremtettek. A házak, amiben lakunk, az utak, amiken járunk, a gyümölcsfák, aminek a termését esszük, az emberi tudás, amit ma hasznosítunk, mind-mind a szüleinket, nagyszüleinket dicséri, nekik köszönhetjük.

Ha nem lettek volna tanítók, akik minket tanítottak, soha nem jutottunk volna oda el, ahova eljutottunk. Ha az előttünk járó nemzedékek tudását, ismeretét nem örököltük volna, ha nekünk magunknak kellene mindent kitalálni, a magunk kárán megtanulni, akkor nagyon nehéz lenne az életünk.

Legyünk nagyon hálásak azért, hogy voltak szüleink, nagyszüleink, tanítóink, akiktől nagyon sokat kaptunk! Legyünk hálásak azért, hogy a történelem nem velünk kezdődik!

2. A hitben is voltak, akik előttünk jártak

A hitben való járás története sem velünk kezdődik. Isten már a világ teremtésekor, az emberi történelem kezdetekor kijelentette magát, megmutatta nagyságát a teremtés csodájában. Már a legelső időkben is voltak emberek, akik igyekeztek Isten akaratát megérteni és neki tetsző életet élni. Voltak, akik hittek Istenben, akik Istennel jártak. Ilyen volt például Noé, aki megmenekült az özönvíz idején. Ilyen volt Ábrahám, aki hallotta Isten hívó szavát, és engedelmeskedett Istennek, elindult, pedig nem tudta, hogy hova megy.

A Zsidókhhoz írt levél azért sorolja fel a hit hőseit, hogy az ő példájuk erősítsen bennünket, hogy a legnehezebb helyzetben is lehet Istennel járni, neki engedelmeskedni.

Pál apostol is egy ilyen példát hoz fel ifjú tanítványának, Timóteusnak. Emlékezteti, hogy ő maga is tiszta lelkiismerettel szolgált az Úrnak, de ugyanígy arra is, hogy milyen tiszta, képmutatás nélküli hite volt Timóteus nagyanyjának, majd az édesanyjának.

Timóteushoz hasonlóan minden új nemzedék beállhat a hívők sorába. Tanulhat a hitben előttük járók példájából. Abból is, hogy ha valaki el is bukik a hitnek az útján, Isten kegyelméből lehet felállni és újra elindulni.

3. Gerjeszd fel, amit Istentől kaptál!

Minden hívő nemzedéket megkönyékezi az a veszély, hogy a hit megszokássá válik. Örököltük a szüleinktől, még megőrizzük, még gyakoroljuk, de már nincs benne az a meggyőződés, az az erő, mint amit a szüleinknél láttunk. Szüleink elmentek a templomba, tehát elmegyünk mi is. De jelent-e tényleg lelki feltöltődést az ige hallgatása, a gyülekezet közössége? Szüleink még olvasták a Bibliát, és lelki tápláléknak tekintették. Talán még mi is olvassuk, de tényleg lelki kenyér-e? Szüleink még a legnagyobb bajok között is tudtak erőt és reménységet kapni Istentől imádságaikban. Mi is elmondjuk a megtanult imádságokat, de tényleg van-e benne személyes hit?

A hit, amit örököltünk olyanná lehet, mint a hamu alatt szunnyadó tűz. Még ott van benne a meleg emléke, ott van benne a tűz lehetősége, de fel kell szítani, fel kell lobbantani. Gerjeszd fel magadban, ne hagyd kialudni! *„Mert nem a félelemnek a lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erőt, a szeretetet és a józanság lelkét.”*